

Finansministeriet · Christiansborg Slotsplads 1 · 1218 København K

18. maj 2022

Til Folketinget – Europaudvalget, Erhvervsudvalget og Finansudvalget

Rådet har 19. april 2022 vedtaget en henstilling (KOM (2022) 163), der anbefaler, at EU-landene nationalt gør det muligt for fordrevne ukrainere at veksle op til 10.000 ukrainske hryvnia (UAH) i kontanter til landenes respektive valutaer. Kommissionen fremsatte forslag til Rådets henstilling 1. april 2022.

Baggrunden for Rådets henstilling er, at Ukraines centralbank pga. Ruslands invasion af Ukraine 24. februar 2022 har suspenderet den fri omveksling af kontante UAH til anden valuta mhp. at beskytte sin begrænsede valutareserve. Ukrainske fordrevne i EU, der har medbragt kontante UAH, vurderes derfor at have få eller ingen muligheder for at veksle sine kontante UAH til lokal EU-valuta. De manglende muligheder for veksling skyldes, at banker og vekselkontorer ikke er villige til at påtage sig risikoen ved at eje kontante UAH, før Ukraines centralbank igen tilbyder opkøb af kontanter.

Polen havde før henstillingen som eneste EU-land allerede en aftale med Ukraines centralbank om, at fordrevne ukrainere kan veksle op til UAH 10.000 til polske zloty.

Kommissionens forslag til henstilling er på linje med Polens aftale med Ukraines centralbank. Kommissionen har endvidere oplyst, at forslaget er forfattet pba. dialog med Ukraines centralbank for dermed at sikre, at en ordning for veksling kan implementeres på tværs af EU under hensyntagen til Ukraines centralbanks reserver.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 292 i sammenhæng med artikel 78, stk. 1 og 78, stk. 2, litra c om den fælles asylpolitik (TEUF tredje del, afsnit V), og vedtages efter den almindelige lovgivningsprocedure. Rådshenstillinger er ikke bindende.

Ifølge protokollen om Danmarks stilling deltager Danmark ikke i vedtagelsen af foranstaltninger, der foreslås i henhold til TEUF, tredje del, afsnit V, og ifølge protokollen er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for Danmark, ligesom de ikke finder anvendelse i Danmark. Danmark er således ikke omfattet af henstillingen pga. retsforbeholdet.

Rådet henstiller, at EU-landene omfattet af Rådets henstilling hver især etablerer nationale ordninger, der gør det muligt for fordrevne ukrainere i de respektive lande at veksle op til UAH 10.000 i kontanter til den lokale valuta.

Det henstilles, at ordningen etableres ved, at landene indgår direkte aftaler med Ukraines centralbank, der løbende offentliggør den valutakurs, hvorved de fordrevne ukrainere skal kunne veksle kontante UAH til EU-landets lokale valuta.

Det henstilles, at ordningen løber i mindst tre måneder, og at ordningen tilbydes de ukrainske fordrevne uden gebyrer.

Derudover henstilles det, at ordningen nationalt implementeres ved, at landene indgår aftaler med bankerne, der sikrer, at ordningen kun tilbydes fordrevne ukrainere, og at hver ukrainer kun veksler op til UAH 10.000 (ca. 2.300 kr.).

En aftaleskabelon er i forlængelse af forslaget til Rådets henstilling blevet udarbejdet af Kommissionen i samarbejde med Ukraines centralbank. Skabelonen skal sikre, at det er muligt for landene omfattet af henstillingen hurtigt at indgå aftaler med Ukraines centralbank.

Skabelonen fastsætter bl.a. følgende generelle rammer for en aftale:

- Aftalen omfatter ukrainske fordrevne i det pågældende land, som defineret under relevant EU-lovgivning, der besidder kontant ukrainsk valuta (UAH).
- De ukrainske fordrevne skal have adgang til at veksle op til maks. UAH 10.000 (ca. DKK 2.300), men mindst UAH 100, til EU-landets valuta til den valutakurs, der løbende offentliggøres af Ukraines centralbank.
- En myndighed i EU-landet (fx en centralbank) indvilliger i at opkøbe de kontante UAH, som kommercielle banker har vekslet under ovennævnte vilkår.
- Ukraines centralbank forpligter sig til hver tredje måned at købe de kontante UAH, som EU-landets myndighed har opkøbt under aftalen, og til den samme valutakurs, som var gældende ved vekslingen.
- EU-landet og Ukraines centralbank kan enten i fællesskab eller unilateralt opsigte aftalen med mindst en måneds varsel og af enhver årsag. Aftalevilkårene vil være gældende, indtil Ukraines centralbank har tilbagekøbt de kontante UAH.

Regeringen tager Rådets henstillings til efterretning, idet Danmark ikke er omfattet af henstillingen pga. retsforbeholdet.

Regeringen støtter generelt, at der i EU-landene etableres nationale ordninger, som gør det muligt for fordrevne ukrainere at veksle kontante UAH til EU-valuta. Det er positivt, at Rådets henstilling samt Kommissionens aftaleskabelon gør det muligt at etablere ensartede ordninger på tværs af EU.

Regeringen ønsker, at der i Danmark etableres en ordning tilgængelig for fordrevne ukrainere på linje med Rådets henstilling og aftaleskabelonen. Mhp. at etablere ordningen vil Folketinget Finansudvalg blive forelagt et aktstykke, der afsætter finansiering og tilvejebringer den bevillingsmæssige hjemmel.